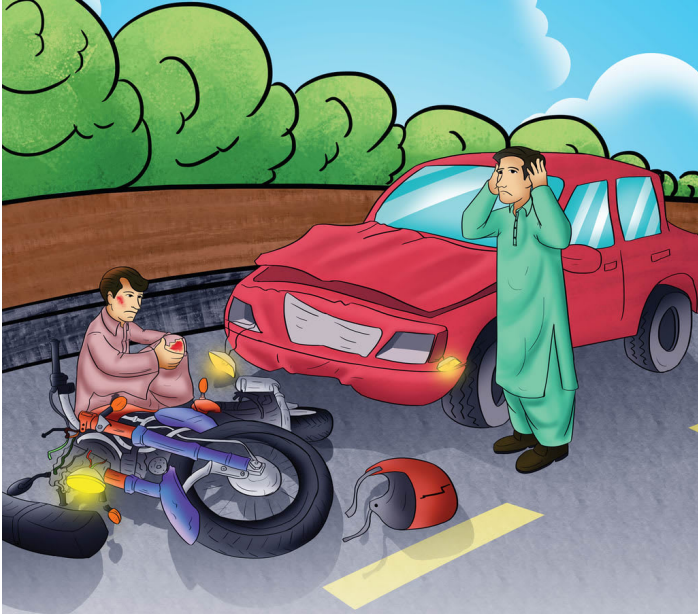




حاشر او وږمه سحر وختي سکول ته روان
وو- دوي چې سپک ته ورسېدل نو څه
گوري چې نن د نور کله نه زيات گډاي
ولاړ وو- د تېرېفک پولېس او ډېر خلق
راغونډه وو- وږمه وارخطا شوه- حاشر
ته ئې ووئيل، روره! دا نن څه چل دے؟
زه خو ويرېږم، راځه چې کورته واپس لاړ
شو-



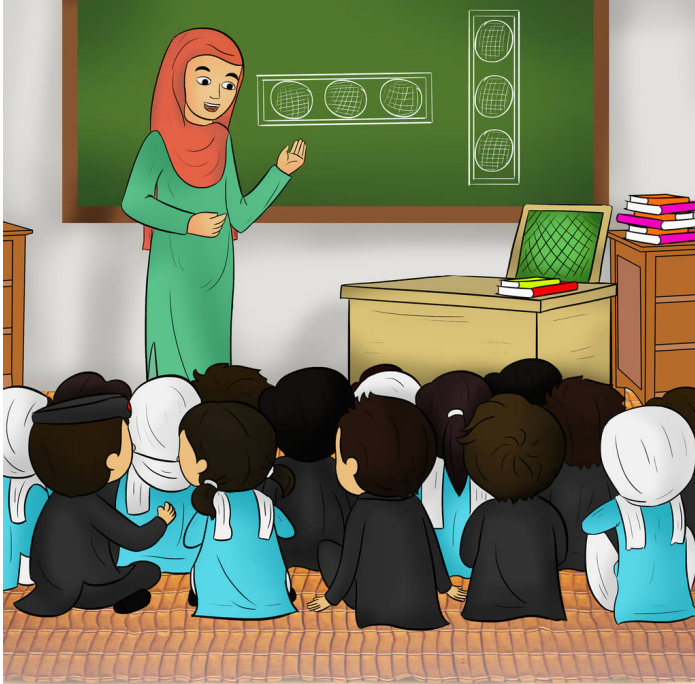
دغه وخت د دوي مس حوريال هم راورسپده-
هغې وې، اسلام عليکم بچو! تاسو څنگه
بيئ؟ دواړو ورته ووئيل وعلیکم السلام مس
جي! مونږ بڼه يو- مس دواړه د لاسه ونيول او
د سړک نه ئې پورې وپستل- ورمې د مس نه
تپوس وکړو چې مس دا څه چل شومې ؤ چې
دومره ډېر گاډي او اېمبولېنس ولاړ ؤ-



مس ورتہ ووئیل! یو ہلک پہ موٹر
سائیکل ڊپر تیز روان ء- د تیرپفک پہ
اشارہ ونہ دربدو نو د مخی نہ راتلونکی
موٹر سرہ وجنگبدو- ورمی ووئیل، وائی
خدا یہ! ہلک بیچ دے کئ نہ؟



مس ووئیل! چي کله سرک نه اوږئ نو
زبیرا کراسنگ باندې تگ کوئ- اول بڼي
او بیا گس اړخ ته گورئ- چي گاډي ولاړ
وي نو هله د سرک بل اړخ ته اوږئ-



ورېمې تپوس وکړو، مس دا خو د پېدل
خلقو د پاره ضروري ده- دا کوم خلق چې
گاډي کبسي وي نو هغوي له خه پکار
دي چې جنگېدلو نه بچ شي-



مس ووئیل، ډارئیور له پکار دي چې
ډېر تېز گاډي نه چلوي- په خپل لاس دي
ځي- د تېرېفک په سره باتی- دي ودرېږي
او په شنه دي روانېږي- بې ضرورته دي
هارن نه وهي-



حاشر ووئیل، مس چپی زه لوے شم او
گاکه چلوم، نو هم دا خبری به یادی
ساتم او عمل به پری کوم- مس حوریال
ووئیل، شاباش بچوا! دا بنه خبره ده- یو
خوا په قانون عمل دے، بل خوا د خپل
خان حفاظت دے-

بگ بکس

د اول جماعت د پاره

پاکستان ريډنگ پراجيڪٽ (USAID-funded Pakistan Reading Project) پيښخه كلن پروگرام دے جي ، د بين الاقوامي ترقي دپاره امريڪائي اداره (USAID) په مدد د سره چليري. ددي پروگرام مقصد په پاکستان کښي د صوبائي او علاقائي تعليمي محکمو په تعاون سره طالب علمانو کښي د لوستلو مهارتون نه ټنه کول دے دې پراجيڪټ په 2013 کښي د اردو او سنڌي لوستل د زده کړي مواد جوړول شروع کړي وو. تقريباً پيښلس زره استاذانو د اول جماعت ماشومانو نه ددي موادو ښودنه وکړه. استاذانو ته د تربيت وړکولو په وخت د ښودني په نوؤ تجربو يو د موادو په حواله چي کومي ستونزي مخي ته راطلي نو پي. آر. پي د هغې د پر په غور سره تجزيه کوله. دې سره سره پي. آر. پي د صوبائي او علاقائي ټکنکي ټولگي د غيرگواڼي (feedback) او د پراجيڪټ په منځني دور کښي د هغو رپورټونو تجزيه هم وکړه، کوم چي د طالب علمانو د لوستلو مهارتونو په حواله تيار کړي شوي وو. ددي ټولو نتيجو په بنياد ، پي. آر. پي د پښتو د لوست د ښودني مواد هم تيار کړو. دا مواد به په شل سکولونو کښي استعماليري.

بگ بکس هم ددي ښودني د موادو يو اهمه برخه ده، چي د اول جماعت د پاره ليکلې شوي دي.

استاذان به روزانه د دي کتاب په اوچت او از د لوستلو مشق کوي. يو بگ بک به په يوه هفته کښي لوستل شي. د هر بگ بک په شاتني مخ د ماشومانو د لوست او تفهيم مهارتونو د ودې د پاره سوالونه او سرگرمي ورکړي شوي دي. په اوچت او از د لوستلو په وخت مختلف اصول په نظر کښي ساتلي شوي دي مثلاً د مخصوصو موضوعاتو انتخاب، د ماشومانو ذهني سطح، ساده او مناسب ټکي او د ماشومانو دلچسپي د پاره واضحه تصويري څاكي وپاندي کول وغيره.

اميد لرو چي ددي محنت او کوشش په نتيجه کښي استاذان د ماشومانو د لوستلو مهارتونو نه مثلاً صوتي اکهي، علم الاصوات، د الفاظ ذخيري، د لوستلو رواني او سوچ کولو نه عملي جامه واغونډوي. خصوصاً دا بگ بک به د سکول د لږه پرې برخه وي چي راتلونکي ماشومانو هم ددي نه فابدي واخلې او پښتو لوستلو کښي د دلچسپي دا لسلسله روانه به روانه پاتې شي.

مونږ دا د اميد کومو چي د پاکستان ريډنگ پراجيڪټ دا کوشش به پرانيري سکولونو کښي د ماشومانو د لوست معيار ټنه کولو کي همدگار ثابت شي.

پاکستان ريډنگ پراجيڪټ د زده کړي دا مواد تيار کړے دے:

- تي ائي جي ماډيولز
- ويډيوز
- سټي مشنوي
- ورگ بکس
- فلپس کارونه
- د آرکانو اهوچو چارټونه
- ذير، ذير، پښ چارټونه



وړومي ورځ

څيرې، اترې، پېښ گوټي او سايقه معلومات،

د لوستلو نه وړاندې

- « ماشومانو ته سرپاڼه وښايين او تېوس وگرځئ.
- « تاسو به په دې تصوير كېنې څه څه ښكاري؟
- « دا څه شوي دي؟

د لوستلو دوران كېنې

- « په صفحه 1 تصوير وښايين او تېوس وگرځئ. ماشومان چرته روان دي؟
- « په صفحه 4 تصوير وښايين او تېوس وگرځئ. دا خلق څه كوي؟

د لوستلو نه پس

- « د دې قصې د كړدارونو نومونه وښايين؟
- « ماشومانو ته تېوس وگرځئ. كه چېرې موږ ساينكل تاسو چلولو نه څه به مو كورل؟

درېمه ورځ

څيربه الفاظ، مورنۍ ژبه، د ماحول ژبه،

د لوستلو نه وړاندې

- « د سرپاڼې په تصوير كېنې 'موږ ساينكل' ته اشاره وگرځئ او تېوس وگرځئ.
- « ستاسو په زبه كېنې 'موږ ساينكل' ته څه وايي؟

د لوستلو دوران كېنې

- « په وړومبۍ صفحه د 'امبولينس' تصوير وښايين او تېوس وگرځئ.
- « تاسو 'امبولينس' ته څه وايي؟
- « په صفحه 3 جمله وايي خدايه، هلک پچ دے څه څه؟ د ناروغانو او د لب ولهجي د ښکته پورته والي سره ادا کړئ. او ماشومان ته د هغوي په زبه كېنې دا جمله واورئ.
- « په صفحه 5 زېرا کراسنگ وښايين او تېوس وگرځئ. تاسو دے ته څه وايي؟

پيښخه ورځ

څيربه الفاظ، محاورې،

د لوستلو دوران كېنې

- « په صفحه 1 جمله ورومه وار خطا شوه' ولولئ او د 'وار خطا' مطلب په جمله كېنې واضح كړئ لكه، ما چې ناڅاپه سڼي وليدو نو وار خطا شو. په ماشومانو 'وار خطا' باندې جملې جوړې كړئ.
- « په صفحه 3 جمله د 'تريفك په اشاره وښايئ. تريفك كېنې د 'تريفك اشاره' په مطلب ماشومان پوهه كړئ. مثلا مورنۍ چې سكول ته خو نو د تريفك په اشارو عمل كوي.
- « په صفحه 5 جمله په زېرا کراسنگ باندې تگ كوي، ماشومانو ته د زېرا کراسنگ وضاحت وگرځئ. لكه زه هميشه د سرگ پورې ونو كېنې د زېرا کراسنگ استعمال كوم اوس په ماشومانو وار به وار جملې جوړې كړئ.

دويمه ورځ

د ارگانو مشق،

د لوستلو نه وړاندې

- « نن تاسو د كومو حروفو هجو اووزنه زده كړل؟ معلومه جواب ح، پ، تاسو به په دې هغه اووزنه په چوربه ونگي پكې هم لولو. تاسو د 'ح' يا 'پ' اووزنو والا پكې ښودلے شئ؟

د لوستلو دوران كېنې

- « په وړومبۍ مخ جمله 'حاشر او ورومه سحر وختي سكول ته روان وو' ولولئ او تېوس وگرځئ چې په دې جمله كېنې په كومو پكې كېنې د 'ح' يا 'پ' اووزنو راخي. معلومه جواب حاشر، سحر، ورومه.
- « د كوسو نو پرفولو سره په ماشومانو د پكې هجې بيبي كړئ. حاشر، ا، ح، اشرا، ورومه، او، ا، ا، ا.
- « په دې كېنې څومره هجې دي؟ معلومه جواب دوه

څلورمه ورځ

د جهپايې تصورات،

د لوستلو نه وړاندې

- « ماشومانو ته وښايين چې اوس په مورنۍ قبصې لوستل شروع كوو. ماشومانو ته د كتاب مخه او شا د 'سرياني' د قبصې نوم، ليكنالو، د تصويرونو جوړونكيو نومونه په گوته وگرځئ.

د لوستلو دوران كېنې

- « د كتاب صفحه 1 راداړئ او تېوس وگرځئ چې قبصې د كوم اړخ نه شروع كړو؟
- « تاسو ته د صفحه 1 په تصوير كېنې څه څه ښكاري؟

د لوستلو نه پس

- « په صفحه 6 دمه واځن او تېوس وگرځئ. ددې صفحې نښير څه دے؟
- « تېوس وگرځئ چې د صفحې په وړومبۍ پكې باندې گوته كېږئ او وښايين.

شپږمه ورځ

څيرې، اترې، ذاتي ژوند سره تعلق،

د لوستلو نه وړاندې

- « دا قبصې د څه په حقله ده؟
- « په دې قبصې كېنې كوم كوم كړدارونه دي؟

د لوستلو دوران كېنې

- « ورومې حاشر ته ولي ووتئ! راځه چې كورته واپس لاږ شو؟
- « كه هلک په سره اشاره ودرېدلے نو بيا به څه وو؟

د لوستلو نه پس

- « تاسو چې په سرگ اورئ نو د كومو خبرويال ساين؟